

Byla to legrace vidět ty dva gangstery naproti, jak se
pokoušejí promluvit.
Roztáhli úzké rty a ukázali šedomodré zuby;

balzamovač, který se pořád smál, se vrátil ke mně.
Zvedl mě a jako matka dítě
posadil rovně do houpacího křesla.
Strčil do křesla a já se začal houpat.
Být po smrti dohromady nic neznamenalo.
Jen jsem pořád cítil bolest v místě, kudy prolétla kulka.
Bože! vidět ty dva gangstery z tohohle úhlu — to bylo
opravdu zvláštní!

Vypadali docela jinak než v novinách.
Tady byli mladí, perfektně oholení a měli krásná těla.

V márnici

Vzpomínám na jejich fotografie v novinách;
nazí vypadali mnohem silnější.
Kulka v mém žaludku svědčila o tom, že jsem po smrti.
Díval jsem se, jak balzamovač odšroubovává
skleněné víko,
změřil si mě a usmál se prvním minutám mé smrti,
pak se vrátil k těm dvěma mrtvolám naproti
a dál odšroubovával víko.
Když je člověk po smrti, nemůže mluvit,
ale má pořád pocit, že může.

Jedné noci uplavalo Bohu padesát mužů
a utonulo.
Ráno opuštěný Bůh
ponořil prst do moře,
vylovil na něm padesát duší
a ukázal směrem do věčnosti.

Přátele si hled' udržet
Přátele si hled' získat
A i ztracené přátele si hled' získat znovu
Neměl nepřítel nadělat z nich ze všech své *přátele*
A přítel dá za tebe duši
Ze známých nikdy nebudou přátelé
Někteří přátelé chtějí být přátelé s každým
Jsou přátelé kteří tě odvádějí od přátel
Přátelé věří v přátelství s pomstou!
Někteří přátelé ti pořád chtějí prokazovat úsluhy
Někteří pořád chtějí být s tebou **DŮVĚRNÍ**
To mi nemůžeš udělat jsem tvůj **PŘÍTEL**
Moji přítel řekl Franklin Delano Roosevelt
Bud' me přáteli říká SSSR
Stary Scrooge zažil radost o vánocích bez přátel
kterou Leopold a Loeb smlouvají v noci!
Et tu Brute
Mám spoustu přátel ale občas nejsem přítel nikoho
Většina přátel jsou muži
Dívky mají vždycky radši za přátele muže
Přátelé vědí kdy jsi v rejži
to je to po čem pasou!
Přátelské svazky nejsou nerozlučné
Ti kdo přátele nemají a nějaké mít chtějí mají často
strach
Ti kdo přátele mají a nestojí o ně jsou zatraceni
Ti kdo přátele nemají a o žádné nestojí jsou skvělí
Ti kdo mají přátele a chtějí je mít připadají mi
smutně lidšší
Občas zajčím Přátelé jsou jho! Šílenství!
Jsou jen mrháním **SOUKROMÉHO ČASU** —
Bez přítel by byl život jiný ne ubohý
Copak v nebi člověk potřebuje přátele

Smrt přichází v pubertě

Dotkl jsem se toho, co nahání hrůzu dětem,
dotkl jsem se toho a ten dotek mi byl povědomý,
ano, dotkl jsem se sebe sama před jednaticeti lety
a ještě dál předtím.

Nadotýkal jsem se vrchovatě
té optimistické smrti, která se promění v muže.

Těm, co spáchají sebevraždu

Bylo by lepší být naživu ve světě smrti
než být mrtev ve světě života;

zabíjeji se, protože mají ze smrti strach;

jen ti, kteří milují život, jsou s to zemřít —

Smrt existuje, ale netrvá.
 Když jdeme kolem mrtvého ptáka,
 všimneme si ho,
 když ale kráčíme dál,
 povšimnutí mizí.
 Zůstává myšlenka
 a myšlenka je všechno, co o smrti vím.

Ačkoli tam nikdy nebyl dům kam se dalo jít
 vždycky tam byl dům kam se jít nedalo
 To znám dobře když jsem v dětství jako uprchlík
 spával v podzemní dráze
 a ta mohla kdykoli zastavit
 ve stanici kde stál dům odkud jsem uprchl
 To byla má nejhorší starost ach ano

K čemu to mohlo vést kdybych se byl
 rozběhl ke každému koho jsem potkal
 a řekl mu se šťastným úsměvem od ucha k uchu:
 „Že je to všechno prima!“
 Nebo kdybych vpadl do nabitě restaurace a zahulákal:
 „Bon appétit!“

Když na konci války stály německé ženy
 uprostřed zřícených zdí a divily se co je s jejich muži
 a staří vyhrabávali znova z troskek zdi své domovy
 cožpak neviděli stonožkovitou svastiku
 jak se prodírá pod troskami jako štěnice
 těhotná mírem?

A zdá se že německé děti dnes
 po patnácti letech
 nejsou uštěřeny starostí o ty zřícené zdi
 Dnes tam jsou po zdech jiné nápisy
 Může Merde šokovat víc než ?

A jsou nápisy jako U S GO HOME
 ALŽIR PATŘÍ FRANCOUZŮM nebo PAMATUJ
 NA MAĎARSKO

skutečně horší než MERDE?

A Řecko byla nádherná země
ale to se ví mně tam nádherně nebylo
protože člověk je odsouzen trpět uprostřed štěstí
když býval kdysi šťastný příliš šťastný
tam kde to nebylo k vydržení.

V předvečer dvaatřicátých narozenin
pomalá zamyšlená spontánní báseň

Je mi dvaatřicet let
a konečně vypadám na svůj věk, ne-li na víc.
Je to dobrá tvář teď, kdy už to není tvář chlapce?
Řekl bych, že ztloustla. A vlasy
už se mi přestaly vlnit. Mám velký nos?
Rty jsou pořád stejné.
A oči, ach oči jsou čím dál tím lepší.
Dvaatřicet a nemám ženu, nemám dítě; nemít dítě,
to bolí,

ale ještě je fůra času.
Už se nechovám tak bláznivě.
A proto musím vyslechnout od takzvaných přátel:
„Změnil ses. Bejvals takovej cvok, tak prima.“
Necítí se se mnou dobře, když jsem vážný.
Tak ať se jdou bavit do Radio City Music Hallu.
Dvaatřicet; viděl jsem celou Evropu, potkal milióny lidí;
jedeněm jsem připadal skvělý, jiným strasný.
Vzpomínám na jednatřicáté narozeniny, kdy jsem volal:
„Když si pomyslím, že mám před sebou možná ještě
jednou jedenatřicet let!“

Dneska podobný pocit nemám.

Mám pocit, že bych chtěl být moudrý, mít bílé vlasy,
sedět v hlubokém

křesle ve vysoké knihovně u krbu.

Zas jeden rok, kdy jsem nic neukradl.

Osm let už jsem neukradl ani ň!

Přestal jsem krást!

Pořád ale ještě občas lžu

a pořád ještě jsem tak nestydatý, i když se stydím,
když přijde
na to říct si o peníze.

Dvaatřicet let a čtyři tvrdé skutečné zábavné smutné
špatné
nádherné knihy básní
— svět je mi dlužen milión dolarů.

Řekl bych, že to bylo zatraceně zvláštních dvaatřicet let.
A nerozhodoval jsem o nich, ani o jediném roce.
Neměl jsem na vybranou dvě cesty; kdybych měl,
určitě bych si zvolil obě.

Utěšuji se myšlenkou, že *náhoda* chtěla, abych zůstal
v ringu.

Klíč k tomu je snad v mém nestoudném prohlášení:

„Jsem dobrý příklad, že existuje něco jako
povolaná duše.“

Miluju poezii, protože mě učí milovat

a obdarovávat mě životem.

A ze všech plamenů, které ve mně zhasínají,

je ona ten jediný, který září dál jak slunce;

možná že není s to proměnit v den můj soukromý život,
můj vztah k lidem

nebo mé chování ke společnosti,

ale říká mi, že moje duše má stín.

Robert Creeley

Píseň

Co jsem vzal do ruky,
je čím dál těžší. Chápejte,
že na tom nebylo
nic neslušného.

Přichází noc. Jdem spát.
Když víš co, tak
mluv. Nic
nepředstírej.

Robert Duncan

nebyly nikdy utvářeny tak,
aby předělaly říši.

Okolo šesté vylovím svou kytaru
a zpívám lvu,
který tu spí jako verš básně
v závětrí válek.

Člověk, který svou víru rozsévá,
ví, že lev nešel spat,
že nemá sny, že nikdy nejde spat,
že je to básně zcela vzhůru,
čeká jak milence na odstrojení stráže;
překrásné hranice té říše
se obnaží, zahalí je lví pach.
(Barbari právě překročili význačnou frázi)

— Když jsem spal,
praví ta jistá stráž,
kdo si tu svlékal šat, jako by ronil slzy,
a jako osamělý lev
čekal v závětrí válek na píseň.

Já zpíval tu píseň, na kterou čekal,
já, vítěz v soutěži, uznávaný básník.

Drahá, drahá, drahá, zpíval jsem,
věř, věř, věř, věř,
Závětrí válek je nádherné jak obloha,
domy tu čekají jak ryzí píseň,
a v jejích slovech přebývá lví pach
odstrojené milé.

Zpíval jsem: věř, věř, věř.

Píseň stráže na hranicích

Člověk se svým lvem v závětrí válek
rozséval víru, jako by ronil slzy.

Zvuk slov je ve stěhu —
barbarská vojska na hranicích smyslu.

Očarované stráže opouštějí svá stanoviště
a naslouchají lvímu pachu básně,
který jim zvoní v uších.

— Sny, pravila jistá stráž,

Já na stráži, kvůli své kytáře
věřím. Já jsem ta jistá stráž,
jistá svou milou, jistá lvem,
jistá svou říší. Já se svou kytarou.
Drahá, drahá, drahá, zpíval jsem.
Já, uznávaný vítěz, básník na stráži.

Hranice smyslu v ranním osvětlení
jsou nahé jak verš básně ve válce.

Potrava pro požár, potrava pro myšlenku

dobré dřevě,
kterým všechno ohnivé mládí vypukne ze zimy,
do básně půjde spat.
Kdopak si vzpomene na tvůj zelený plamen,
na jantar tvého snu?

Řeč uoslechla vzplanutí jazyků v temné věci.
Objevujeme tváře v oblacích: rozptylují se.
Vzdušné paláce. Odumírající slunce
je rozžihá.

Objevuj na potopě stíny z jejího oslinivého tvaru,
nebo na jejím břehu či runy v písku
z mořské pěny.

Tohle jsem chtěl do své poslední básně.
Úvolnění konvencí a návrat k otevřené formě.

Leonardo viděl postavy ve skvrnách na zdi.
Jen ať se představy, obsažené v půdě,
rozehrávají po vůli.

Přineslas do pokoje větev zitrka.
Probudila mě její vůně. Ne . . .

To byl zvuk ohně, který vyšlehl
z ohniště, kdes ho zakládala.

. . . jiskřičky rozkoše. V myšlenkách se vracím
k té rudé záři, k té rádobě kouzelné krvi,
k palácům žaru v ústech požáru,

Rozhlédneš-li se, uziříš salamandru —

až do těch žívlů, jež nám slouží,
k vílám ohně, zářivému plížení...

To bylo kdysi dávno.

Ne. Nikdy tu vlastně nebyly,

třeba jsem jednou spatřil — zíral jsem snad
do nitra planoucí touhy a spatřil tam
zářivého člověka? jako ta báječná
města, upadající z požáru do požáru?

Jsmo dosti blízko dětství, tak lehkou očistění
ze všeho, čím jsme udánlivě měli být.

Plamenné sítě toho *ponejprve* uhýbají tvým dotekům,

záblesk nepravděpodobného žaru
nám na krajíčku víry rozpuká.

Zákon

Řada variací

Tobymu a Claire McCarrollovým

1

Není
posledních příkazů. Ale Zákon
neustále ruší zákony,
lehece nebo bouřlivě vyhlazuje
stočené hady, kteří
jsou zlem, vzhledem
k představám dobra, tam,
kde vyznaují. Co
tu zraňuje a co hojí?
Co brání které představě a co
odhaluje tvoji?

Nové potřeby jsou novým příkazem.

A toto ubližené dobro, které
předepisuje
pátrání jinak nežádoucí.

Při-

způsobit zákon, aby zapadal tam,
kde oko vidí zapadat co? Či srdce snad
neočekávaně vynechá jeden
tep? Je na to soud? A zas,
ubliží snad nářev průběhu prosté řeči, vyvolá
nezbytné nepořádky, již
předvídané, vzpomenuť, tak
očekávané na věčnosti — žádný jiný
pohyb neuspokojí.

Píseň je osudová. Zločin naplní zákon. Oidipos je rád sám v sobě pohlcující. Jak si vyvrve oči — obrat, tajně připravovaný, který uspokojuje.

2

Čemu se dokážeme podrobit? Jdou zavraždit Duncana, toho, který je tady spící Král. „Kdyby to bylo,“ říká nám funící herec, a právě tu vpadá do nesmrtelných „až to bude,“ slov, „dobře by bylo odbyt si to.“ Tady, tady a tady platí takový zákon, nemůže dojít k žádnému jiné hře,

ale Shakespeare si to musí odehrát od prvního — *pusťte pláň*? či od posledního „ke korunovaci v Skonu“?

Zákon je všude, kde jsme nespatriili než zpěv, i tam, kde jsme se obávali zpívat, sám nevědomky zpíval.

3

V každém stadiu uposlechnutí zákona či jeho porušení

(neposlušnost není bezděčná) vyžaduje určitý kodex. V čem to hrajem? Klíč dříve hudební, ne od přírody.

Justinian nebo Mojžíš, ať nařizuje kdo chce, musí navrhnout „nepřirozená“ omezení a nahlásit prohlásit:

„Proklat bud, kdo se nezavážeš plnit všechna slova tohoto zákona“ — a ustanoví tak sítě k Satanově radosti. Soudce musí mít za levici spravedlnost, za pravici milosrdenství, aby je udržel, má-li se stát (Láska, kterou vyzýváme, jím je) Rybářem, lovcím lidí ze studených živých vod — neboť zákony jsou sítě v mořích lidské vůle,

hemží se takovou žádostí, úsilím o nápravu, protesty, pouty na pouta, osudy, které si lidé svazují k nápodobě uzlů, jež zavazuje zima, hlad, rány, choroba, viditelné vady všeho, co jest, které dráždí staré kořeny v bázlivé touze, a vyvrhují pokolení rozsudků — obludy, zákázonosná shromáždění, „prst boží“, říkáme tomu, údery, které vyřídí. A přece se dovolával

lásky také Ten, který po zákonu byl přibit na kříž. „Zdráv bud, Kriste, a odcin nám naši ztrátu.“

Robin Hood v zeleném lese mimo
 křesťanství čelí nebezpečí, jako by to byl přítel.
 Především obdivujeme toho psance,
 který má sílu ze své vlastní
 zákonnosti. Jak jsme ho v dětství
 milovali a doufali, že jeho kodex dodržíme,
 toho, který bral život za své právo!

Ne. Bral Jiný Způsob za své právo.
 Neboť velký život sám nás používá
 za dřevo, nemá v hoření zákonů, jež bychom chápali,
 neposkytuje volbu. „Je“,
 což pokládáme za nepřechodné,
 my, kteří jsme v bytí proměňováni,
 předáváni z jednoho „Já“ do druhého,
 z práva do práva, aniž jsme porušili
 něco z toho, co jsme chápali, za čím,
 porušující i zachovávající,
 stojíme.

Tak jako Roethke
 „celý se rozpadaje na kusy“,

zavřený do universitní klece,
 zuří, jako se sluší zuriť chlapu,
 odevzdá-li svůj osud Múzám,
 a ty pak po mém poroučení
 náporům divoké melodie proti srsti,
 uzlům a zadrhlímám své nitě.
 To sám smysl zákona si žádá
 násilné porušení
 i v klamavých zákrutech institucí.

To, co jest,
 syčívá jako had
 a svíjí se,
 aby se svléklo z kůže.

A jednoho po druhém ukrývám v mlze, odvádím je pryč.
Německé motocykly sviští městem,
vojáci si rozbíjejí pěsti o dutě znějící dveře.
To už ale nemohu vydržet. Ztrácím vědomí.
Klesám jak opilý nebo jak utlučený.

Lawrence Ferlinghetti

A Arabové

A Arabové dávali pekelné otázky
a papež nevěděl co říct a lidé
běhali kolem v dřevácích a ptali se kterým směrem
se dívá Midasova hlava a kdekdo říkal

Ne místo Ano

Zatímco nehybné jako vždy v Lucemburské
zahradě v Medicejském vodotrysku byly
tlusté červené zlaté rybičky a tlusté stříbrné zlaté
rybičky

a děti pobíhaly kolem kašny
a ukazovaly prstem a pištěly

Des poissons rouges!

ale pak utekly

a list se utřhl sám

a utkvěl tam jak oko mrkající
v kruzích

a pak byla kašna úplně

klidná

stál až

a byl tam pes

u kraje kašny

díval se dolů

na ty rybičky v transu

a neštěkal

ani nevrátil legračním ocasem nebo

podobně

takže

pak na okamžik

v pozdním listopadovém soumraku

ticho ustrnulo jak ztracená myšlenka

a socha otočila

hlavu

Ano

Ano

a postávali jsme

tam nahoře v Central Parku
házeli jsme mince do vodotrysku

a nějaký harlekýn

přišel nahý mezi

guvernantkami

a přistihl je jak se dloubou v nose

ve chvíli kdy by byly chtěly

tančit

Co já vím

co já vím možná že byla šťastnější
než kdo jiný
ta osamělá babka s vlnákem
ve vlaku s bedničkami pomerančů
a s ochocořeným piáčkem
v kapesníku
na kterého

celou tu dobu broukala
mia mascotta
mia mascotta
a nikdo z nedělních výletníků
s lahveři a košíky
si jí nevsímal

a vagón
povrzával uprostřed kukuričných polí
tak pomalu že
motýli

létali dovnitř a ven

A ona ,jak mladý rok

A ona ,jak mladý rok
kráčející po zemi
v té době v Bois de Boulogne
nebo jak si ji pamatuji
když vystupovala z vany
v tom zlatém bytě který měla
na rohu
Boulevard des Italiens

Říkají že před smrtí
vyzkoušela všechno
chytala se televize a křižovek
a dokonce i háčkování
a podobných věcí
až před smrtí
začala vypadat
(jak ji popsal její oblíbený básník)
jako když ,stále nese květiny
k nějakému dalekému
opuštěnému hrobu‘

což mě nepřekvapuje teď

když na to začnu myslet

To klíčící semeno v ní bylo

Londýn

Londýn

zobrazený skrz naskrz
vlekoucí se s tramvajemi

a všichni malíři za letních
,stopují Přírodu'
na předměstích nedělí

Mohlo

to být kdekoli
ale nebylo
Byl to Londýn

a když někdo z dálky zavolal

že sehnali modelku

rozběhl jsem se přes dvůr

ale pak
když si modelka začala svlékat
šaty
nebylo pod nimi nic

Čímž chci říct
že si zula střevíce
a nenašla nohy
odepnula si podprsenku

a nenašla pod ní
bradavky
a musím říct že vypadala
trochu

UŽASLE

jak tam tak stála
a dívala se
na nohy které
neměla

Ale pak se přepečlivě
a hned jak byla zas kompletně
byla zas úplně
normální
zase znova oblékla
oblečená

Opakovat! zvolal někdo
a hnal se pro malířský stojan

Ale ona z toho už měla strach

a odmítla dělat modelku

a pak už vždycky

chodila spát v šatech

Nebe

Nebe

bylo o polovinu blíž ten večer

co recitovali poezii

a naslouchalo zprahlým větám

a slyšel jsem básníka který měl

rýmovou erekci

pak se zasněně

zadíval jinam

,Omne animal' řekl když skončil

,post coitum triste'

Ale milenci v posledních řadách

vypadali tak nepřítomně tak šťastně

a čistě

82

Picassovi akrobati

Picassovi akrobati jsou extrakt světa
a v Paříži bylo osmdesát kostelů
do kterých

jsem nikdy nevstoupil

a vrata mého hotelu
se děsivě smála

a slova byly trombóny

útržkovití papoušci
tlachavé idoly

ale tu noc se mi zdálo o Picassovi

jak otvírá vrata a zavírá východy do světa

zdálo se mi

že namaloval jednoho Picassa

v mém pokoji

a po celou tu dobu křičel

Pas symbolique!

C'est pas

symbolique!

83

Muž, který odjel

Nad Taosem
za tvé zamčené dveře
nakukují teď škvírou
Mrtvý Lawrencei
a vidím jak to s tebou skutečně je
že tě nakonec přece jen dostali
že tě uklidili pěkně bezpečně
zamkli tě před světlem
tvého drahého slunce
do velké tajuplné tmy
tvé malé
zatemněné hrobky
s tmavohnědým krytem
tvého starého portablu
sevrěného jak brada
nad zamklými klapkami psacího stroje
zuby bez jazyku
jako ta nemá maska
nějakého řeckého megafonu
Ach to je ten pravý důkaz
že duše má taky své mouchy —
podchlazená!
ve tmě!

hrobku zamkli —
instalovali poplašné zařízení proti lupičům —
opeřený had zkameněl
proměněn v chrlíče!
Lawrenci Lawrencei ty Davide s bradkou
Fénix uhořel
v důlním předku tvé hlavy
na popel

Zaseto ve Vence
(del Norte)
a znovu zaseto v Americe

Kde je teď

teď tady

to tvoje stěhovavé semě
prýč odvanuté

Jiná semena

vzcházejí

Tvoje ne

Lawrenci

v bílých písčínách

Lawrenci vidím tě jak teď přicházíš sám
ze své stísněné chaty

opločené ze všech stran vzadu na dvorku
za domem velkého domovníka

Stojíš chvíli nehybně v nehybném vzduchu

Tvé oči mají ten známý mexický pohled
obrácený k Jihu

přes arroyos

ahora y siempre

Zima se blíží

Máš koupený lístek

Máš tu svou starou větrovku

Máš ten svůj bláznivý kovbojský širák

Tvůj plechový fénix připíchnutý na kříž

padá do výlohy obchodu s upomínkovými
předměty

Vítr jak mistrál

šustí v jehličí

tvých kostí

/ Taos 1962 /

tvůj originální nahý dýchající Allen,
odepřeš mu ještě někdy něco?

Milý Waltře, díky za zprávu —
zakazuji ti, aby ses mě nedotýkal, muž muže,
Ryzí Američan.

Bombardéry přelétají nebe ve svazech po dvanácti,
piloti jsou zpocení a nervózní nad řízením v horkých
kabinách.

Nad kterými dušemi svrhnou své pumy bez lásky?

Kampanila vystrkuje bílou žulovou nevinnou hlavu do
mraků, abych se na ni podíval.

Zmračená žena vysvětluje líbezným zvucným hlasem
francouzskou gramatiku: *Regarder is to look* —
celý francouzský jazyk hledí na stromy na univerzitním
dvoře.

Osvícení u Satherovy brány

Proč odpírám manu druhému?
Protože ji odpírám sám sobě.

Proč jsem ji odepřel sobě?
Kdo jiný mě zavrhl?

Ted' věřím, že jsi krásná, má duše, duše Allenova,
Allen —
a ty, tak milovaná, tak zesládlá, tak probuzená k svému
pravému půvabu,

Přízračné dívčí hlasy si smlouvají tiché schůzky na
druhou hodinu — jedna však mává na rozloučenou a na-
posledy se usmívá — její rozevlátá červená sukně svědčí
o tom, jak miluje sama sebe.

Jiná dívka navařená v křiklavých kostkovaných šatech
uspěchaně dupe po betonu — do dveří — chudinko! —
Kdo tě přijme v úřadovnách lásky?

Kolik překrásných chlapců jsem tu uviděl?

Stromy vypadají, že se co nevidět pohnou — ach! oprav-
du se pohybují ve vánku.

Znova řev letadel na nebi — všichni se dívají nahoru.

A víš, že všechno to protírání očí & bolestná gesta k obočí provozovaná kvalifikovanými vědatory vcházejícími do Dwinelle (Přednášková síň), že to jsou Svata znamení? — úzkosti a strachu?

Kolik let je mi ještě dáno plout na této přelíbezné scéně stromů a lidí dupajících nad zemí —

Ó musím být šílený, že tu sedím sám v prázdnotě & veselí & konstruji myšlenky lásky!

Ale o čem mám pochybovat než o svých zářivých očích, co mohu ztratit než život, který je vizí dnešního odpoledne.

Mám lehký žaludek, odpočívám, nové věty tryskají z této scény, aby popsaly spontánní formy Času — stro-
my, stařeny, spící psy, vojáky, letadla putující vzduchem, černochoy se stravenkami úzkosti, jablka a obložené chle-
bíčky, hodinu oběda, zmrzlinu, Bezčasí —

A i ti nejošklivější budou hledat krásu — „Co děláte v pátek večer?“

ptá se námořník v bílé čepici výcvikového kursu,

s pozlacenými knoflíky & v modré blůze,

a opička v zeleném kabátku, v pantaloněch jak pytel a s přečpanou školní aktovkou říká: „Budu hrát kvarteta.“

Každou páteční noc, krásná kvarteta na oslavu a pro potěchu mé duše a všech jejích vlasů — Hudba!

A pak odchází a ukusuje kousky čokolády z koule zabalené v Hersheyově hnědém papíře a ve staniolu, pojídá čokoládovou růži.

& jak mohou být ti ostatní chlapci šťastní ve svých hnědých uniformách vojenských škol?

Ted' se zmrzačená dívka belhá chodbou, hopkavými necudnými pohyby vykloubených kyčlí —

jen ať koulí očima v odevzdání & prochází se jak anděl po universitním dvoře & radostně nadhazuje tělo — někomu ta její kyčelní energie jistě dojde.

Ty bílé pruhy na obalu vaší čokolády, Dámo (držím vám před noseem závěrečnou větu, než začnu dupat),

ty tam pro vaše potěšení namalovala ruka nějakého španělského průmyslového výtvarníka v daleké továrně na pečivo,

zkušena ruka s prostoduchým poselstvím bílých pruhů na miliónech obalů s poselstvím.

Mám poselství pro vás pro všechny — na každém označím jednu zvláštnost?

A tamhle kráčí profesor Hart, osvícen léty prochází vchodem a pod obloukem, který v duchu vystavěl a ví — také kdysi viděl zříceniny v Yucatanu —

za ním jde osamělý domovník v sivě šedém klobouku italského podomního prodavače ovoce, v klobouku Chica Marxe, transportuje nadskakující panděro mezi stromy.

N vidí všechny dívky

jako vize

jejich vnitřních vagín,

ano, to je pravda!

a všichni muži kráčejí

vedle nich v myšlenkách
na penisy svého ducha.

Jen pohléd'te na toho ubohého vystrašeného chlapce
s dvoudenními černými vousy,
které mu pokrývají celý obličej,
jak ten musí nenávidět svůj penis

— Čňané, přestaňte se třást

a teď, abychom to přivedli ke konci s gradací a
s elipsou —

Všichni chlapi teď říkají dívkám: „Bejt holka, měl
bých rád všechny kluky.“ & dívky se řehotají, když si to
představí naopak, všechny hezké, každá po svém,
a dokonce i já mám své tajné postele a milence pod
světlem jiného měsíce, tím si buď'te jisti,

& každým okamžikem čekám, že uvidím, jak na scénu
přijede dětský kočárek
a vynutí si pozornost všech jako letadla a smích, jako ta
řecká universita,
a veliký hnědý chlupatý tichý pes, který se s otevřenýma
očima líně povaluje ve stínu, zvedne hlavu & zavětrí &
skloní hlavu na zlaté packy & dopustí, aby mu dál
bezohledně kručelo v břiše.

... z těch proklatých lvích očí
vytrysknou slzy zlata.

Teď je ticho prolomeno, studenti se valí do dvora, dveře
jsou plné, pes vstává a odchází,
zmrzačená vytančí z Dwinelle, dokonce i jeptiška, dívím
se, kde se tu bere, stařena, kterou poznávám podle hole,

všichni zvedáme oči, ticho se pohybuje, velké změny na
zemi a vzduchem létají myšlenky a naplňují prostor.

Má bolest nad tím, že Peter mě nemiluje, byla bolest nad
tím, že nemiluji sám sebe.

Nesmírné karmy zlomených myslí v krásných tělech,
neschopné přijmout lásku, neboť nevědí, že já je
hodno lásky —
Otcové a Učitelé!

Kterí spatřují v lidech viditelný důkaz vnitřního já
podle toho, jak se chovají ke mně: kdo miluje sebe, mi-
luje mě, který miluji sám sebe.

Berkeley 1956

Tetě Růžene

Teto Růženo kdybych tě — teď — tak mohl vidět
s přepadlou tváří s křivým zubem když ses smála
s revmatickými
holestmi — a s vysokou těžkou černou botou
na kostnaté levé noze
jak se belháš po běhounu dlouhou halou v Newarku
kolem černého koncertního křídla
v salóнку
kde se pořádaly večírky
a kde jsem zpíval písně republikánského Španělska
vysokým kviklavým hlasem
(hystericky) výbor naslouchal
zatímco ty ses belhala kolem pokoje
a vybíralas peníze —

Teta Zlatičko, Strýček Sam, cizinec se zašpendleným
rukávem

v kapse
a obrovskou mladou plešatou hlavou
z Brigády Abraham Lincolnna

— tvá protáhla smutná tvář
tvé slzy sexuální frustrace
(ach ten dušený vzlykot a kostnaté kyčle
pod polštář Osborne Terrace)
— v době kdy jsem stál nahý na klozetě na sedátku
a tys mi zasypávala Kalominem stehna
popálená od kopřiv — mé jemné
a stydlivé první černé kudrnaté chmýří
co sis asi tehdy v duchu myslela
když jsi poznala že už je ze mne muž —

a já nevědomé děvčátko rodinného mlčení na piedestalu
tenkých nohou v koupelně — Newarské muzeum.

Teto Růženo

Hitler je po smrti, Hitler je na Věčnosti; Hitler je
s Tamerlánem a s Emily Brontëovou

A přesto tě pořád ještě vidím jak jdeš jako přízrak po
Osborne Terrace
dlouhou tmavou chodbou k domovním dveřím
trochu kulháš a škrobeně se usmíváš
v něčem co asi byly květované
hedvábné šaty

vítáš mého otce, Básníka, když přijel na návštěvu do
Newarku

— vidím tě jak vcházíš do pokoje
tančíš na zmrzačené noze
a tleskáš — u Liverighta
mu přijali knihu

Hitler je po smrti a Liveright zlikvidoval firmu
Podkrovní minulosti a *Chvilé navěky* jsou rozebrány

Strýc Harry doprodal poslední hedvábnou punčochu
Claire odešla z reprezentační taneční školy
Buba sedí jak scvrklý pomník v Domově
důchodkyň a mžourá na nové kojence

naposled jsem tě viděl v nemocnici
bledá lebka prosvítala pod popelavou kůží
modře žilkovaná dívka v bezvědomí
v kyslíkovém stanu

to už je dávnó co válka ve Španělsku skončila
Teto Růženo

Paříž 1958

Potichu vejdu do ložnice a lehnu si mezi ženicha
a nevěstu,
mezi ta těla spadlá s nebe natažená čekající nahá
a neklidná,
s rukama položenými přes oči v temnotě,
skryjí tvář mezi jejich rameny a prsy, vdechují jejich
kůži
a hladím a líbám krk a ústa a rozvírám a poznávám
jejich zadnice,
ohnuté nohy zvednuté k přijetí, penis v temnotě lhaný
trýzní a útočící
vyburcovaný od řiti až k svědící hlavě,
přimknutá těla třesoucí se nahé, horké rty a slabiny
zaklesnuté do sebe
a oči, oči lesknoucí se a kouzelné, rozšiřující se
do pohledů a odevzdání,
sténání pohybů, hlasy, ruce ve vlasech, ruce mezi stehny,
ruce ve vláze na zvláčených rtech, bušící stahy břich,
dokud ta běl nevytryskne do zvířených prostěradel
a nevěsta nevykřikne o smilování a ženicha nepolejí slzy
vášně a soucitu,
a já vstanu z postele znova plný těch posledních
důvěrných gest a polibků na rozloučenou —
to vše dřív než můj mozek procitne, za stíny a zavřenými
dvěřmi v zešeřelém domě,
kde neukojení obyvatelé obcházejí za noci,
nahé přízraky, které se navzájem hledají v tichu.

1954

— Je to dost dávno, abych vzpomínal na dívku,
která mi nabídlá lásku pod neónovým
světlem dragstóru na Park Avenue
(zatímco její kamarádky se pochichtávaly
a kráčely do noci), která s tak neuvěřitelnou
jasnozřivostí nahlédla do mé
odmítavosti, spojené s něčím, co mi připadalo
jako nespolehlivý charakter,
a která zemřela o pár měsíců později,
snad měsíc poté, co jsem na ni
přestal myslet, na nepředvídaný
nádor na mozku. Při pohledu zpátky
bych rád věděl, zda jenom podobný
stav smrtelnosti je s to odhalit
v dívce z těchto míst tak zářivou
otevřenost. Mrzí mě, že jsem nebyl vlídnější.
Ten pohled zpátky je koneckonců
pravým opakem víry, že ani
tváří v tvář smrti člověk nedokáže
být něčím víc než obyčejným člověkem.

Jablko noci

Včera v noci se mi zdálo
o někom, koho jsem miloval
sedm dlouhých let,
ale neviděl jsem tvář,
jen tu známou
přítomnost těla:
pot, kůže, oči,
výkaly, moč, sperma,
sliny — všechno týž pach,
táž pachut' smrti.

Příběh Gregoryho Corsa¹

Prvně jsem se dostal
na venkov do New Hampshire
asi v osmi letech,
byla tam dívka
a já pádlovával překližkovým veslem.

Milovali jsme se tak,
že tu poslední noc tam
jsme se při měsíčku vysvlékli
a ukazovali si navzájem svá těla:
pak jsme zpívali a běželi zpátky k domu.

¹ POZNÁMKA: Význam všech tří slov názvu se v desetiletí od napsání básně změnil — A. G. (1961)

a snědli toho tolik, že účet dělal pět dolarů;
neměli však představu,
do čeho se to dostali,
a tak házeli lopatou

v průjezdě na náklad'ák odpadky,
aby si jídlo odpracovali.
Asi po pěti minutách chtěli vědět,
jak dlouho se za tu cenu

budou muset namáhat, a zeptali se proto
majitele restaurace, kdy už
budou s tím trestem či placením hotovi.
Dal se do smíchu.

Sotva si uměli představit — byli
tak nevinní —
že dospělý dělník pracuje
za takové peníze půl dne.

Sníh

Sněhu je plný dub.
Za hustým, zbělým
vzduchem, ježž vítr hnal,
sluneční závaží
tlačí mi na okno
navátý sníh.

Pamatuji si sněhy a svůj krok,
když prvně sněživalo ve městech,
ospalých nebo opilýých

Autoportrét, jako medvěd

Tohle je tlusté zvíře, medvěd,
a zčásti vyhynulý pták.
Křídla mu směšně visí na ramenou,
jako by to měl klíční kost.
Potlouká se po bídých cihelnách
na kraji města, kde s úsměvem
požírá květiny. Požírá je,
neboť je miluje,
neboť jsou krásné,
neboť ho milují.
A po nich tloustne.
Vláčí obrovské břicho
po příkopech v mokřím listí
říjnových parkovišť,
ale ví, že v tom panděru
jsou pole víčího bobu
a lány hořčice a máku.
Pohlucuje slunce.
Naproti přes údolí
ohýbá vítr květiny,
ve ztuhlém povětří visí ptáci,
za noci přijdou lijáky, a ráno
pokaždé v mlze stoupá letní slunce
v tom břiše.

LeRoi Jones

Pštrosi & babičky!

Tady se s námi nakonec všichni sejdou: městská
čtvrť, víc k západu, doupe proměnlivých
morálék.
Tvářemi vzhůru: všechny
mé tváře obráceny vzhůru
k slunci.

1

Letní mžení se sklání ke stromům,
až v mé hlavě narůstá dálka

jak antické loďstvo
kotvíci nelhnutě na obzoru.

Neuvěřitelné změny. Obnovování.
Vějíř mé niši prořtipuje
každý den mdlý vzduch,
sem a tam, až je z pokoje
květinová šmouha.

Důvěrnost bere na sebe lidskou podobu ...
svléká ji jako kůži.

Rty, oči,
pokašlávání drobných krajek,
zrcadlené pokradmostí noci.

2

Dnes večer jediná hvězda,
dračí oko.

Prázdnota
dává znamení.
To někomu připomíná,
že tam pořád ještě je.

3

To jsou ty prázdné větřiny,
které vyplňuji sam sebou. V každé
nějaké poznání. Kompletní
výpověď.

To zde je barva; pohyb;
pocit závratné krásy
Let

Jak
artista na trapezu
když se předkloní
s nataženými rukama
a žasne, že protější hrazda
se opozdila

Teorie umění

Kořen
je rovněž
jakési zvíře. Někdy
totem. Neposkvrněný
a planoucí jak oheň.
Nehybné oči, začouzené zuby
ulice. Temné individuální
vědomí. Zvíře
se hýbe. Nařikající
měsíc v černých
závojích. Obrovská
samice. Tvář
žluté čuby. S černí,
podivná, posmívaná
jako ten totem. Spící
zvíře. Zdroj
děsu. Když se
probouzí. Pod
jejím kluzkým
masem. Pach
útrob
na zemi. Černé
zouchané chlupy, ostrý pach
uvnitř. Zimostráz, léto,
vymilovaný milenec
si čichá k prstům.

110

Poznámky k projevu

Africké blues
mě nezná. Jejich kroky, v písčínách
jejich vlastní
země. Černobílá
vlast, noviny
hnané větrem po dlažbách
světa. Ta
necití,
kdo jsem.
Síla
ve snu, pokradmé
odsávání odvahy, vítr
zvedá písek, oči
jsou něčím zaseknutým
v nenávisti, nenávisti, nenávisti,
chodit cizinou, řídí
svá umírání nezávisle
na mém. Těmhle
hlavám říkám
můj „lid“.
(A kdo vlastně jsou. Lid. Měl bych se o to
zajímat, já hnusný. Kdo
jsi, aby tě zajímala
plochá bílá břicha
dívek, umírajících
v chýších. Černý. Sloupané měsíční
světlo na mých prstech
jí zalézá pod
šaty. Kde
má manželka. Černá

111

slova metají písek

do očí, prsty

jejich neznámých mrtvých. Jejichž

duše, oči v písku. Má barva

není ta jejich. Světlejší, bílý muž

mluví. Uhýbají. Mé vlastní

mrtvé duše, můj takzvaný

lid. Afrika

je cizí země. Ty

jako každý jiný smutný muž tady

jsi Američan.

Dopis E. Franklinu Frazierovi

Ty dny, kdy bylo docela v pořádku
být zločincem nebo umřít, pošťákův syn,
plný dvoran a brakové četby, za stánkem s horkými
párky
nebo na parkovištích krásného pivovaru.

Ty dny, kdy jsem se prodrál kouřem sychravých sobot,
ukryl oči před mladými čističi bot a před jejich sestrami
ústa a tělo. Chodil jsem rychle a vždycky sám,
hlídal jsem to laciné město, jako bych si myslel,

že se nadme
a pukne a jen můj zkažený dech je může dát znova
dohromady.

Kolem novostaveb a malých bank mé doby. Počítal jsem
kroky
po asfaltu nebo po nové dlažbě a vlekl se za sluncem
jak park.

Fantazíroval jsem o životě skutečnějším než řeč nebo ty
anonymní
rybí trhy velkoměsta. Trásl jsem se za soumraku, když mi
zbývala

ještě dobrá míle do kopce,

abych se dostal domů. Koho jsi tehdy

miloval, Mussolini? Co sis myslela,

Lady Day? Doslovný rébus představ

jsem býval a můj pach byl kontinentem

známé poezie. Chodil jsem dlouhou cestou,

pořád tou dlouhou cestou a do příkrého kopce.

Ty dny jak jediná táhlá píseň, monotónní
a slibující. Rychlý krok, ta věčně ostrážitá chůze.
Všechno vedlo sem, do tohoto pokoje, kde vzpomínka
rdousí přítomnost. A budoucnost, můj milý, je už
dávno pryč.

Mise en scène: Newark 1947

Zelený neónový sněh víří. Rybárna
zavírá. Podomní obchodník se klaní
v pilinách, jiný chce znova nasadit
plechové kloboučky na prázdné láhve od sodovky.
Rybárna

zavírá. Černoši ve čtyři ráno
spí, klímají nebo objímají
stoly. Pokladna markuje
šestadvacet centů.

Balíček Lucky Strike.

Jazzový kapelník zvrací
a uštvane vylhíží
z telefonní budky.

Je tam s bílou ženou,
o které rodiče nevědí,
kde je.

Štěstí ho opustilo. Obrali ho o prachy. Vrátil se domů a masturboval, úplně trop. Můj přítel.

Paměť je velká. Dlouhý výlet do džungle. Fuj, tak utahanej, když tam dorazil. Musel si sednout. A pokukovat po holíčkách.

Nic není tak nevinné jako nevědomost. Nic tak klidné. Nic je nic. Můj přítel.

Měl ve zvyku sednout si a pokukovat po matce. Včera zemřela. Volal mi. Dnes se sejdeme v baru.

Můj přítel je starší než já.
Jenže,
jak se říká, je naivka.
Masturboval,

poněvadž ho obrali o prachy. Přišel taky o ženskou, o tu ho obral jiný žid. Přišel o svoje umění

v tom tunelu plném mrtvých Taliánů.

Fuj, a byl utahanej, když dorazil

do džungle. Zvěř /
se mu
smála.

Robert Lowell

kupředu zelená
těch nervózních vod, až jsem našel
své vyčerpání, světlo světa.

Nic není mrtvější než hlavní ulice na malém městě,
kde cihlodný jilm chřadne
a tvrdne v dehtovaném cementu, kde ani lísteček
nevyraší, nespadne, neodolá do zimy.

A pamatuji se, jak býval kdysi plodný,
jak všechno vycházelo jasně
v hodině důvěřivosti
a v létě mládí, kdy v té ulici
bývalo skoro až příliš stínu,
a tady, u oltáře podlehnutí,
jsem potkal tebe,
má smrti žízni v těle do času.

To byl ten první růst,
dědic všech mých chvil,
oběť každé další ratolesti,
čím dál tím víc se zelenal a stínil příliš.

A teď při mém návratu domů
trčí podél ulice oloupané jilmy jako hůlky.
Měřím o stopu víc, než když jsem odcházel,
a nevidím si hlinu u nohou.

Někdy však přistihnu myšlenku, jak matně krouží
se skelným pohledem
nad jménem bez tváře, tváří bez jména,
a na každém kroku je vyplaším. Lekají se,
ty oslí uši, lysé
jak ptačí holátka.

Návrat

Přicházej domů, do toho útulného závětří,
kde hoši z naší party
plešatí v podnikání
a psi mě ještě poznávají po čichu ...
Je to dost mrtvé město
po dvaceti letech přeludu.

Dlouho mě máchali,
příboj mě otloukal,
zanášel ke dnu, poháněla mě

Otrava ze zimy
mě popadá, New York
mi vrtá nervy,
když procházím
rozrytou ulicí.

Pětačtyřicet let,
co dál, co dál?

Na každém rohu narazím
na svého otce, v mých letech, živého.

Odpusť mi, otče,
má ublížení,
jakož i já odpouštím,
komu jsem
kdy ublížil.

Nevystoupil jsi nikdy na Sión,
zbyly však po tobě
smrtelné dinosauři šlápoty
na kůře, po které
teď musím já.

Mary McCarthyové

Stýská se mi po černém inkoustu,
po sépiích, po dubnu, po komunistech
a po bordelech města Florence —
po všem, i po těch britských
teplouších, co se potloukali v kopcích,
i po té zimnici a horečce,
co přicházela jednou za měsíc
a nutila člověka uvažovat.
Jablka tam byla lidštější než tady,
ale trvalo to, než ta oslepující
zlatá kůže dozrála.

Tak zranitelní jsou ti malí krabi,
vlekoucí zadek jako žehličku
ve starobylém krunýři,
ostřicový kostěný ocas
jak dělaný, aby je dítě popadlo
a vyhodilo na smrtící břeh.
Ach, Florence, patronko
krásných vražd na tyranech!
Tam, kde věž Starého paláce
probodává nebe
jak injekční jehla,
Perseus, David a Judita,
vládcové a vládkyně krve,
řechťi polobozi od Kříže,
se tyčí s mečem v ruce
nad zarostlým,
beztvarým tělem státé
obludy; kádě vnitřností

a odřezky pro utišení smečky!
Soucit k obludám!
Soucit k obludám!

Možná že člověk vždycky zaujímal chybné stanovisko —
jestli tak znal, jestli tak miloval

přes příliš Davidů a Judit!

Srdce mi nad obludou krvácí kalnou krev.

Já viděl Gorgónu.

Ta erotická hrůza

v nemožném prsatém těle,

které se rozteklo jak pomeje.

S očima v sloup, co proměnily despotu v kámen,

useknutá hlava se houpala

vítězí v ruce jako lucerna.

Oko a zub

Celé oko jak červánky zardělé,
ve staré ráně v rohovce to cukalo.
Viděl jsem věci temné,
jak v akváriu skrz nemyté sklo.

Celý den jsem nevstal z postele.
Prokouřil jsem se nocí,
jedině při vzplanutí sirky pokaždé
zamhouřil oči.

A venku letní déšť,
var všeho, co tu ožívá, co tlí,
padal, jako když píchá špendlíkem.
I nový život shořel pod kotly.

V očích mi loupá.
Nic nezpronevěří
ten dům, kde se můj první zoubek houpal
na klíce u dveří.

Nic nezpronevěří
tu trojúhelníkovou skvrnu rzi
tam na červené střeše,
ty keře, ani stín tam pod keři.

Nedám si pokoj pro oko
jestřába, co se tam z knížky dívá.
Červenohnědá bizoní hřívá
na nohou, jeden asketický spár

zatatý suverénně vysoko
v nebi. Říká,
oko za oko,
zub za zub.

Nedá si pokoj chlapec u klíčové dírky,
svého kukátka,
když bílá ženská těla v koupelně
zasvítila. Od mládí mě oči bolejí.

Nic! Není oleje
pro oko, není co nalít
na tu vodu nebo plameny.
Jsem utrmácený. Z mé šichty kdekdo je.

Piják

Člověk utlouká čas — co jiného.
Už nepomůže ani páta láhev whisky,
hozená horempádem do řeky,
i tu zátku to vtáhlo.

Špačky cigaret na lačný žaludek
propalují levhartí skvrny na nočním stolku.
Minerálka ve sklenici z umělé hmoty
v koupelně bublinkovatí.

Už nepomůže, když se tělo, dobrácký
vorvaní tuk, potápí celé míle
v oceáne a chrlí bělost.
Harpuna mokuje. Sňůra se napíná.

Když hledá sousedy, jména se v okně zastírou.
Roztržitě oko spatří jen skleněné nebe.
Zoufalství má kovové zabarvení
hadru a vody v pozinkovaném kbelíku.

Kdysi mu byla blízko,
jak voda neživému kovu.

Prohlíží její schůzky v kalendáři.
Soupis obvinění.
Telefony v ohmataném černém notýsku.
Toulelec plný šípů.

Její nepřítomnost sychá jako pára,
v rourách to zpívá...

I zrezivělý kov má nějak fungovat.
Chrápe z železných plic

a slyší Evin hlas,
jak úpěnlivě prosí o svobodu
z dokonalé bubliny ráje. Žádný hlas
nepřeruší trhaný, rajský sykot hada.

V krysí pasti okorává sýr,
mléko na misce s vločkami kysne,
žiletky a klíče od auta
svítí z popelníku.

Utílková čas? Venku dva strážníci
na koních klapou ulicí v dubnovém dešti
kontrolovat, kdo zas přetáhl parkování —
pláštěnky žluté jako forzýtie.

Kaz

Jak pudl plave tuleň tabuli
svítivé soli. Hřbitov na vesnici,
pár kamenů, pár borovic a žár
prosáklý pachem benzínových par.
Jakési smůtko v oku, neřku-li
kaz, temný, tenký, téměř vlásku zvící —

otázka, smýčka? Vše se může stát.
Je-li svobodná vůle, je to kaz,
mé smůtko v oku, ale bez zábran
jak milost, jestli dobrotivý Pán . . .
Já vím. Záchvěvy těl. V tom žáru nás
vše zaskočí, nic nelze předvídat.

Manželé k stáru! Hrobní kameny
po dvou, půl letopočtu pod jmény —
na jeden zítřek jedné svobody.
Rázem z nás dvou mám před očima kostry,
dva kameny, náš křik, lačný a ostrý,
jak ploutev žraločí tne do vody.

Dvě pavučinky, téměř bez hmoty,
tu žily, uléhaly, vedly dům.
Tvé prsty proplétaly kdysi mé
a rozezínávaly v nás stovky strun.
Bádná vesnická slavnost! Trousim
si z prstů léto do tmy nicoty.

Nakloníme se, jak nám horká vlna
zaválí těla, celá otupená,

hotová jen se stáhnout do duší,
dvě smítka, o nichž oko netuší...
Naděje zoufalců, vydaná v plen
kazu, kterým je každý obdařen.

Figurko zkroucená jak otazník,
jak uslyšíš v té tmě můj chabý křik?

Michael McClure

Óda pro něžný hlas

Jo Ann

A občas ve studené noci vidím že jsi zvíře
JAKO ŽÁDNÉ JINÉ A MÁŠ ZVLÁŠTNÍ PACH JAKO
VŠECHNA A MŮJ DECH
a energie ti jde vstříc.

A vidí lásku jako invenci a hraje ji extempore.

A já který neumím milovat dokážu milovat tebe.
Ó TOHLE TOHLE TOHLE JE TA BOLEST
ŽE KOPNUTÍM NEZBOŘÍME
zdi a že je nevidíme.

A nebolí mě nic dokud tě neucítím. A já tě necítím. Dech námi hýbe. Dech je...

A víc než toto je, že jsme nesmírní a čistí a otevření — zamknuti v sobě a vycházejíce ze sebe kreslíme ve vzduchu tvary které jsou. A tak se posunujeme. Pohybujeme se a nikdy nezachovááme své formy ale civíme na ně obrácíme se k nim jako by tu byly. Tohle je

má ruka
s pěti prsty mé srdce nervy plíce
jsou tu a částí mne
a pohybuji se.

Nemám jinou formu než lži a zbavuji se jich.

Jsem tvar a potkávám tě
na ostří tvé a mé kůže.

Měníme se a mluvíme a tvoříme své osobní

historie. Jsem vše co cítím
a co ty vidíš a čeho se dotýkáš.

Nejsou jiné zdi kromě těch které stavíme.

JSEM NEMOCNÝ A ZMATENÝ A ZBAVUJI
SE TOHO!

Nervy jsou mrtvé neboť necítí hlad či bolest neexistuje žádný triumf kromě ztroskotání. Toto je poslední proslov serafína nebo šelmy ochořelé touhou po změně a po chaosu. Pokoj zakázané lásky ke kráse. Zub v naší hrudi. Co vidíme je skutečné a na omak schopné co cítíme je krása / KRÁSA / co bijeme je nenáviděné co čicháme voní. To kolem mne je má nevěsta jestliže odkopnu tvary toho kolem určené pro ženu svět a nerost pro vzduch pro zemi pro oheň a vodu pro stůl židli a krev.

Verše z peyotové deprese

//NENÍ ČAS LÁSKY V BOLESTI LÁSKY ČI TVÁŘÍ
VE VZDUCHU. HLE

volám je a nepřicházejí. Stále

tam však jsou zatímco já jsem v extázi a kouším očima

uvnitř pokoje a vidím prostor. Indotisky. Zelené fantasticky vzorkované záclony na zdi. Zlatě okrové

sametové závěsy s lehkým nádechem bílé a neviditelné. Markuju

prostor. Mezi všemi věcmi. Svědčí že tu není čas ale

prostor. A ty stojíš v tom ve všem. Je to tu. To všechno. Nic

než část. Je to skutečné. Když vidím rudé a zelené diamanty

/jako orientální vzory/

na zdi. Jasně tak jak vidím že jsou nad záclonou.

/Abstrakce tváře potravy a vody/

Když se hnu oči sklouznou po nachové sametové pohovce.

Poskrábaná

hnědá podlaha. Oranžovo-růžové

kolkování. A není to počátek toho co musím říct

a není to skutečné.

TO VŠECHNO JE STUDENÉ STUDENÉ A PRAZDNÉ
PRAZDNÉ STUDENÉ STUDENÉ A TO JE VŠE

Prostě si myslím že není žádný prostor a že jsme
tuhé postavy tady uvnitř. Jenže víc než to. Jsou oči

/to je lež

nebo není/
a pohledy lásky. Prostor je studený a prázdný.
Nebo je bez teploty a naplněn tím co je skutečné.//

A TO JE ZTRÁTA A NEZNAMENÁ NIC

krom toho že jsem vyřízen.

Smutné opakování.

Začít uboze není žádná ztráta pro nic.

TO VŠE JE MODROŠEDÉ /NEBO ČIRĚJŠÍ/
PRAZDNÉ A STUDENÉ
a já nemohu dál.

Nebo jdi dál — že toto není žádná nálada! Nýbrž
způsob existence hmoty — a lásky.

A JÁ NEVÍM CO ODTUD ŘÍCT

Hvězdy jsou daleko a studené tak žhavé pro oči
jimiž je měříme. V prostoru a chladu

V CHLADU V CHLADU V CHLADU V CHLADU

V CHLADU V CHLADU V CHLADU V CHLADU

A DALEKO ODTUD

a my nejsme chladní ve svém prostoru
a nejsme chladnokrevní
a nejsme lhotejní. A já to nemyslím
jako metaforu nebo fakt.

Ani jako ten čin jímž to je.

Shýbat se u potoka a nabírat vodu do šálků.

Květy politiky, I

TO JE TEN NESMÍRNÝ SEN O NÁS ŽE JSME
HRDINOVÉ ŽE MÁME ODVAHU
v krvi! Že jsme živí!

Že nejsme vinni lži vize vnučené

nám samým

námi samými. Že jsme sítě vize proměnili

ve skutečnost!

A CHYTLI JE DO PASTI

Ó JSEM SLEPÝ JAKO KVĚTINA A BEZ VĚDOMÍ
nevidíme nic než banality.

Rozlámejte formy a obsad'te reálné pozice!

Toto je skutečný svět — čirý a otevřený.

Květina se pohybuje a její smysl je v pohybu

a přenášení iontů

to vše co dělá je vnímání

a vize.

Ó ROZLÁMEJTE FORMY A POCIŤUJTE NOVÉ
VĚCI

Prohlašuji že jsem láska já který to nikdy
nepoznal

a nově miluji.

Má ruka se mi jeví růžová a bílá a modrá

a velká. Oči mám bystré

a vím že láska je vzduch. Akt

a nic víc. Že jsme serafové

cherubíni a hrdinové náčelníci a bozi.

To je ta slepá bezcitná záležitost poznání

že v něm podvědomě kráčíme a pachtíme se

a nic lepšího nás nenapadá. To je

SVICE

Květy politiky, II

a tvar světa.
Ruka a paže zvěstuje všechny věci
a přitahuje zrak k mluvící tváři

vypovídající z nitra těla.
Jsme vytepáni do ohnutého pně vzduchu a světa
a vytváříme to zvíře kolem

a šíří se z nás záře která se rozplývá
ve světle.

JEN TO CO JE HEROICKÉ A ODVÁŽNÉ NÁM ZPĚNÍ KREV

jsme ztraceni ve svých nitrech a osidlech
úzkého pokoje a světa a jestliže se neozveme
nevztáhneme ruce ven
a nesnažíme se uniknout z individuality. To je to

CO SLYŠÍM V SRDCI V NERVECH V PLJÍCÍCH — ŽÁDNÉ ELEGIE.

Jsem černá šelma a čistý člověk zároveň. Bez jakékoli
hranice či rozdělení. Navenek jedna bytost.

A V TOM SI KRÁČÍM SVOBODNĚ

jako květy či krev

a nenávidím ty formy toho které děláš ty
tím že to ničíš abys to odejmula mému zraku
a hmatu. Nenávidím tě

v noci když jsem úplný a svobodný.

A vím že budeš zničena svými formami
a neviditelnými revolucemi a já

dělám vše co chci a mohu abych to urychlil.
TI CO ZBUDOU BUDOU BOŽÍ A SERAFÍNI
a nebudou potřebovat vzpomínku na tebe —
až na to že tohle je víc než krása
bez svatosti a sebepřecenění

Tvá nemoc tě otravuje a ty
umíráš. Žádná pomoc
žádná rychlost tě nezachrání. A já
jsem svobodný!

Svobodný od politiky. Svobody a pýchy aby tě provázely.
Přecházíš
od zděděných mýtů k mýtu sebe sama. A děláš
gigantickou planoucí skvrnu jako ten šílenec van Gogh.

1959

Amorův úsměv

ANO! TEN PROKLETÝ VESMÍR

Vždy kvetoucí věčný utěšený
otevřený systém — ciferník oscilujícího proudění
od konce do popředí — technikolorový objekt mimo
čas

HVĚZDY — HVĚZDY — MLHOVINY — A VÍRY
stárnoucí energie která zfantastičtuje sama sebe.
ŽIJÍCÍ SOCHA PÍSNE!

(Améba zálibně sní o metazoích.
Hélium si vysnívá Mléčnou dráhu.)

ŽIVÝ JAK MOŘE!

Kde to všechno začíná
tam budu.

Poznáte mě podle zakřivených rtů
— A VÝBUCHU SMÍCHU
!

San Francisco 1964

Ty stromy stojí...

Ty stromy stojí tu, vysoké, pod nebesy.
Stojí, i když já jdu, a hvězdy nad světem
přejdou stráž v nebesích, větve mi zmapovanou.
Milenci o sedmé dál postávají kdesi,
když civilizace opouští s kletbou zem
a Snodgrass kráčí dál, prochází vesměrem.

Co dělat, každý svět se *tvému* domu vyhne.
Pohled však na měsíc a též si příklad vem
ze sestry na noční, jak cestou předem danou
obchází pokoje, baterka tmou se míhne.
Tvé jméno je jak glejt, láska i verš je v něm;
a Snodgrass kráčí dál, prochází vesměrem.

Jméno je absurdní, jak sperma záračné je
a stejné osudné. Jestliže nemáš vliv
na nic než na sebe, nač básníkem chceš být?
Jen shluky atomů a jejich věčné reje
předurčí osud i stříh sukni na odív!
Žena nic neřeší. Když to víš, najdeš klid,
a nebe nad tebou pevné a důvěrné je.
A jestli se chce svět stát bojištěm, zlým snem,
pak brýle oří si košilí jako dřív:
a Snodgrass kráčí dál, prochází vesměrem.

Chvála nemocných žen

1

Žena je plodná a kázeň
(contra naturam) ji jedině
mate,

neboť na ni, s hlavou na stranu,
s půvabně vztaženou a dotýkající se rukou,
čeká obtížný tanec, ale nikoli v duchu.

S rukou na rukávu: drží list, jenž se otáčí
v slunečním světle na pavučině;
způsobuje, že se třepe jako pstruh v mělké vodě,
vytváří žabky a chladné močály
vysává klid: vřítí se kost
za netečnou panenku oka uzel roste
náhlé kořeny jej podpírají a zpevňují
děšť stéká s vršku jabky malé potůčky
smáčejí ústa

vlasý rostou jazyk se napíná — a ona

rychle otočí hlavu: ohlédne se zpátky, jedna ruka
přejíždí prsty po hladkém stehně, a on vidí.

2

Pod tvým pohledem jablka zakysnou.

květy nerozkvetou,

půda zbledá jak kost: mokrá rýže,

suchá rýže uhynie na horském svahu.

všechny ženy mají své zranění,

ty co sbírají jahody, ryjí se v zemi ve flekatém světle,
vyvracejí bílé kořeny z prsti, roztloukají ořechy

na kameni —

nahoře na vysočině se šilhavýma očima

nebo odpočívají ve stínu cedrů.

Všechny ženy jsou zraněné
v jurtě či ve srubu, nebo v matkách
nakupující v čistých šatech na předměstích,

choré oči pouštějí zemi žilou,
nepovolte! silný krk chrání od zlého,
vás, mladé dívky

214

prvně svírané žaludeční křeči
sbírejte suché dřevo a hořké trávy
vyhýbejte se naší kuchyni.
váše zahradní parcely, váš pestrý textil,
ty chytré triky jak nosit děti
skrývají

krásu, jak roční doba či příliv
moře pláče

Nemocné ženy

sníci o tanci dlouhých nohou ve světle

Nikolí, naše Matka Eva: hozena přes rameno
odvlečena do pekel.

kali/šakti

Ale kde je pak peklo?

V měsíci.

V měsíčních fázích:

v chatrči z kůry

schoulené před sluncem, pět dní
krev odkapává mezi poskvrněnými stehny.

1954

215

Vršení kamenných základů

Naskládej tato slova
před svou mysl jak skály,
pevně zasazená, rukama
na vybrané místo, uložena
před tělo myšlenky
v prostoru a v čase.
Důkladnost kůry, listu nebo stěny,
naviřšených věcí:
kočičích hlav mléčné dráhy,
roztoulaných planet,
těchto básní, lidí
ztracených poníků
vlekoucích za sebou sedla —
a skalní stezky kde se dá bezpečně jít.
světy jak nekonečná
čtyřrozměrná
hra go.
mravenci a oblázky
ve zřídlem jílu, co skála to slovo,
to v potoce opraný kámen,
žula; zbarvená
tvarovaná ohněm a tlakem,
za horka spojený křišťál a sedlina,
to vše se v myšlenkách mění
stejně jak věci.

216

Vzdálené přítelkyni

Poněvadž jsem tě kdysi zbil,
opilý a pobodaný týdny trápení,
a víc jsem tě neviděl
a tys dnes pro mne měla klidná slova,
myslím si teď,
že jsem byl větší blázen než ty,
tys byla udělaná do laciného vína,
mě držely knihy.
Jednou jsi ke mně běžela nahá
po kolena ve studeném březnovém příboji
na zrádné pláži mezi dvěma
bušícími spoustami moře,
viděl jsem tě jak hinduistickou Devu,
lehké nohy tančící ve vlnách,
ňadra jak snová ňadra
moře, dítěte a astrální
Venuše, z nichž tryská mléko.
A vyměnili jsme si slané rty.
Vize tvého těla
mě držely v extázi týdny, byl jsem dokonce
v jakémsi transu po tobě
i tenkrát v zubařském křesle.
Zkamenělou jsem tě našel znova
v Zinnerově knize o indickém umění:
tančíš tímto životem
s pívabem a láskou, s prsteny
a malým zlatým pásem, přímo nad
nahým rozkrokem,
a pomyslel jsem si, že je víc půvabu, víc lásky

217

v divokém devanském životě, kam patříš,
než v tomto životě šatů a podvazkových pásů,
který kdy dáš
nebo dostaneš.

1955

Seno pro koně

Jel dobrou polovinu noci
z dalekého San Joaquinu v údolí
přes Mariposu, nahoru
po nebezpečných horských cestách
a v osm ráno zarazil
s velkou fúrou sena

za stodolou.

Kladkou a provazy a vidlemi
skládali jsme slisované balíky sena
k hrubým santalovým trámům,
vysoko ve tmě byly skvrny lucinky
v puklinách šindelů, kterými zářilo světlo,
senný prach nás svrběl

pod propocenou košilí a v botách.

Za poledne pod Černým dubem,
venku na horkém výběhu pro dobytek
— Stará klisna očichává jídelní misky,
cvrčci vrzají v trávě —
,Je mi osmašedesát,' řekl,
,a prvně jsem nakládal seno v sedmnácti.
Ten den jsem si myslel,

že bych nikdy nevydržel dělat to celý život.
A proto asi taky, hrome,
jsem u toho zkejsnul a dělal jsem to.'

Věřejné lázně

l á z e ň s k á
se obléká před zrcadlem,
lázeňská s pěkným materským znamínkem
a v červené sukni si mě prohlíží:
jsem jiný?

ch l a p e č e k
na zádech, polévaný horkou vodou,
je potichu, kulí oči,
nevyzpytatelně
čurá

d c e r y
drží a drhne svoje dvě malé dcery,
které se vrtí a vřiskají
s mýdlem v očích,
ždímají si vlasy
vážným rukama manželek,
pokukují po mně, ukazují, zatímco on
jim mydlí a umývá
duclaté sevřené čumáčky,

nakoukne jim do uší
a pleskne s nimi do horké vykachlikované vany.
s chlapcem ze statku opáleným do hněda,
vrásčítým starcem
a studentem zpívajícím „tichou noc“.

— vlníme se a vznášíme jak mořské řasy
růžové maso ve světle plném páry.

s t a r á ž e n a
příliš tlustá a stará aby jí to vadilo
jen tam tak stojí
líně vytrásá rosnou vodu
z kartáče.

m l a d á ž e n a
nepřítomně zírá, utírá si krk,
jemné chmýří chloupků,
drobné hroty bradavek
— příští rok se bude oblékat
někde, kde na ni nebude vidět.

m u ž i
sedí na bobku namydlení a pružní
hladí si drsnou kůži, dlouhé svaly —

vidím mrtvé muže, nahé,
sražené na pobřežích,
filmové týdeníky,
válku

K j ó t o 1 9 5 8 — 6 2

JOHN ASHBERY: Narozen 1927 v Rochestru, stát New York, studoval na Harvardu a postgraduálně se věnoval studiu francouzské literatury na Kolumbijské a Newyorské universitě; léta 1955—56 strávil ve Francii na stipendium z Fulbrightovy nadace. Pracoval jako redaktor různých nakladatelství, i newyorské revue *Art News*. Od roku 1958 žije většinou v Paříži, kde působí jako výtvarný kritik evropského vydání *New York Herald Tribune* a curyšského časopisu *Art International*.

Jeho básnické jméno bývá uváděno ve spojení s tzv. newyorskou skupinou, zejména spolu s Frankem O'Harou a Kennethem Kochem. Publikoval v řadě literárních časopisů a vydal dosud čtyři knihy básní. Uváděné ukázky jsou ze sbírek „Přísaha na tenisovém dvorci“ (The Tennis Court Oath) a „Pár stromů“ (Some Trees).

GREGORY CORSO: Narozen 1930 v Greenwich Village z italských rodičů (matce bylo 16, oti 17 let). Rozvrácené rodinné poměry ho v mládí několikrát přivedly do psychiatrické léčebny a do polepšovny. V sedmnácti letech byl odsouzen na tři roky do vězení, kde se teprve začal vzdělávat a seznamovat s literaturou. Vystřídal mnoho zaměstnání a procestoval řadu zemí. V roce 1950 poznal Allena Ginsberga, s nímž se později stal jedním z hlavních představitelů Beat Generation. Kromě pěti básnických sbírek vydal také román (The American Express) a píše krátké divadelní hry. Je ženatý a žije v Greenwich Village. Uváděné ukázky jsou ze sbírek „Ať žije člověk“ (Long Live Man) a „Panenská dáma z Brattle“ (The Vestal Lady on Brattle).

ROBERT CREELEY: Narozen 1926 v Massachusetts, kde také vyrůstal. Studoval na Harvardu, ale v roce 1944 studia přerušil a oženil se. Sloužil v armádě v Indii a v Barmě. Po návratu do civilu v roce 1947 studia dokončil. Několik let žil ve Francii, Španělsku a Guatemale. V roce 1954 přišel přednášet literární tvorbu na Black Mountain College. Sešel se tam s básníky Charlesem Olsonem, Ro-

bertem Duncanem a Paullem Blackburnem, s nimiž vydával literární časopis *Black Mountain Review*. Vydal řadu básnických sbírek, z nichž poslední, „Z lásky“ (For Love), zároveň přináší výbor z jeho dosavadní tvorby. Uváděné ukázky jsou z této sbírky.

ALAN DUGAN: Narozen 1923 v newyorském Brooklynu, studoval na Mexico City College a pracoval jako modelář pro firmu s lékařskými potřebami. Oženil se s deerou známého amerického výtvarníka Bena Shabna a žije na Manhattanu.

Dugan dosud vydal jedinou sbírku, „Básně“ (Poems), za tu však získal nejvyšší americké pocty: cenu Yaleské edice mladých básníků, Národní knižní cenu a Pulitzerovu cenu. Mimoto mu přinesla stipendium Prix de Rome, na které strávil rok v zahraničí. Z ní také pocházejí naše ukázky.

ROBERT DUNCAN: Narozen 1919 v dělnické rodině, vyrůstal u adoptivních rodičů v kalifornském Oaklandu. Studoval v Berkeley, kde se také v letech 1946–50 účastnil básnického hnutí Sanfranciské renesance. V roce 1951 přišel přednášet anglickou literaturu na Black Mountain College a stal se vůdčí osobností literární skupiny kolem časopisu *Black Mountain Review*.

Kromě osmi básnických sbírek napsal také divadelní hru Faust Foutu. Jeho čtvrtá sbírka básní „Dopisy: Básně 1953–56“ (Letters: Poems 1953–56) získala v roce 1958 cenu časopisu *Poetry*. Za další sbírku „Otvírání pole“ (The Opening of the Field) dostal v roce 1961 stipendium z Guggenheimovy nadace. Uváděné ukázky pocházejí z těchto sbírek a z jeho poslední knihy básní „Kořeny a větve“ (Roots and Branches).

IRVING FELDMAN: Narozen 1928 na Coney Islandu, vystudoval na Kolumbijské universitě a dva roky strávil ve Francii na Fulbrightovo stipendium. Učil na universitách v Portoriku, v Rio Piedra a v Mayaguezu, kde se také seznámil se svou budoucí ženou. S ní a se synem žije v Gambieru ve státě Ohio a přednáší anglickou literaturu na Kenyon College. Vydal dosud dvě knihy básní; uváděné ukázky jsou ze sbírky „Připetské bažiny a jiné básně“ (The Pripet Marshes and Other Poems).

LAWRENCE FERLINGHETTI: Narozen 1919 v New Yorku, řadu let prožil v Evropě, zejména ve Francii; za války byl ve spojení s francouzským a norským podzemním hnutím. Po válce napsal dva nevydané romány a složil doktorát na Sorbonně. V roce 1951 založil v San Francisku nakladatelství a knihupectví City Lights Books, specializované na vydávání poezie. Kromě tří básnických sbírek vydal román „Ona“ (Her) a dvě knihy jednoaktovek. Překládal do angličtiny básně Jacquese Préverta. Uváděné ukázky jsou většinou ze sbírky „Obrazy zmizelého světa“ (Pictures of The Gone World).

ALLEN GINSBERG: Narozen 1926 v Patersonu, New Jersey, v rodině židovských emigrantů, kteří přijeli do Ameriky z Ruska po roce 1905. Studoval na Kolumbijské universitě, vystřídal nejprve nejší zaměstnání a procestoval většinu kontinentu. Vydání jeho první sbírky „Kvůli jiné básně“ (Howl and Other Poems) v roce 1956, jejíž zabavení vyvolalo soudní proces, bylo zároveň prvním veřejným vystoupením básníků Beat Generation. Ginsberg je pokládán za nejvýznamnějšího „beatnického“ básníka. Spolupracoval rovněž jako scenárista i jako herec na několika krátkých amatérských filmech. Je svobodný, žije se svým přítelem, básníkem Petrem Orlovským. Uváděné ukázky jsou ze sbírek „Sendviče reality“ (Reality Sandwiches) a „Prázdno zrcadlo“ (Empty Mirror).

DONALD HALL: Narozen 1928 v New Havenu ve státě Connecticut, studoval na Harvardu a v Oxfordu. Řadu let strávil v Evropě a nyní žije s manželkou a se synem v Ann Arbor, kde také přednáší anglickou literaturu na Michiganské universitě. Uveřejnil dosud čtyři sbírky básní. Vedle poezie píše rovněž kritické studie a recenze. V roce 1957 vydal s Robertem Packem a Louisem Simpsonem antologii „Noví básníci Anglie a Ameriky“ (The New Poets of England and America) a v roce 1962 sám uspořádal sborník „Současná americká poezie“ (Contemporary American Poetry). Uváděné ukázky jsou z jeho posledních dvou sbírek, „Temné domy“ (The Dark Houses) a „Střecha z tygrích lilii“ (A Roof of Tiger Lilies).

LEROI JONES: Narozen 1934 v Newarku ve státě New Jersey v rodině černošského listonoše. Studoval na Rutgersově, Howar-

dově a Kolumbijské universitě a na tzv. Nové škole pro sociální průzkum; složil doktorát z německé literatury. Žil v Kanadě a v Mexiku, v letech 1954—1957 sloužil v americkém letectvu v Portoriku a na Dálném Východě. Pracoval jako redaktor časopisů *Yugen* a *The Floating Bear* a v nakladatelství Totem Press. Vydal dosud jen dvě básnické sbírky, hojně však publikoval poezii v literárních časopisech. Mimoto napsal divadelní hru „Holandčan“ (*The Dutchman*), která se hrála mimo Broadway, napsal knihu o jazzu a uspořádal významnou antologii nové americké prózy (*The Moderns*).

X. J. KENNEDY: Narozen 1929 v Doveru ve státě New Jersey, studoval na universitách Seton Hall a Kolumbijské. Čtyři roky sloužil v atlantické flotile amerického námořnictva, po propuštění rok poslouchal přednášky na Sorbonně. V roce 1956 se vrátil do Spojených států a přišel na Michiganskou universitu, aby se tam věnoval postgraduálnímu studiu a zároveň sám přednášel anglickou literaturu.

Jeho dosud jediná sbírka „Akt: Žena krácející dolů po schodech“ (*Nude Descending a Staircase*), jejíž titulní básně je inspirována obrazem Pabla Picassa, získala v roce 1961 Lamontovu cenu za poezii. Z této sbírky také pocházejí naše ukázky.

GALWAY KINNEL: Narozen 1927 na Rhode Islandu, studoval na Princetonské a Rochesterské universitě. Několik let žil ve Francii, kde studoval i sám přednášel v Grenoblu, a v Iránu, kde přednášel na Teheránské universitě. Po návratu do Spojených států působil na Chicagské universitě. Mimo vlastní literární práci se věnuje překladům z francouzské poezie.

Kinnell zatím uveřejnil jedinou vlastní sbírku, „Jaké to bylo království“ (*What a Kingdom It Was*), z níž přinášíme ukázky. V roce 1965 byl jedním z pretendentů o Národní knižní cenu.

DENISE LEVERTOVÁ: Narozena 1923 v Ilfordu v anglickém hrabství Essex, má pestrý původ i životní osudy. Její otec, ruský žid, za studii na německé universitě konvertoval na křesťanství, stal se protestantským duchovním a oženil se s dcerou welšského krejčího. Levertová se většinou vzdělávala doma — na bibli,

chastidských legendách a welšském folklóru. Krátce studoval balet a za války pracovala jako ošetřovatelka. Ještě v Anglii vydala v roce 1946 svou první sbírku básní. Nato se v roce 1947 ve Francii vydala za amerického spisovatele Mitchella Goodmana, a od té doby žila v Itálii, Mexiku a konečně ve Spojených státech, kde se s manželem a synem natrvalo usídlili v New Yorku. V padesátých letech úzce spolupracovala s literárním časopisem *Black Mountain Review*. Vydala šest básnických sbírek; z většiny z nich přinášíme ukázky.

JOHN LOGAN: Narozen 1923 v Red Oaku ve státě Iowa, vystudoval zoologii na Coe College, složil doktorát z anglické literatury na Iowské universitě, načež se oddal postgraduálnímu studiu filosofie na universitách v Berkeley, Georgetownu a Notre Dame, kde nyní přednáší anglickou literaturu. Je ženatý, má devět dětí a žije s rodinou v Southbendě ve státě Indiana. Kromě poezie píše také povídky a kritiky do literárních časopisů. Vydal dosud tři sbírky básní a jednu knížku pro děti. Uváděné ukázky jsou z jeho třetí sbírky „Jaro zloděje“ (*Spring of the Thief, Poems 1960—1962*).

ROBERT LOWELL: Narozen 1917 v Bostonu ze staré, literárně proslulé novoanglické rodiny, s jejíž puritánskou tradicí se rozešel konverzí na katolictví. Studoval na Harvardu a na Kenyon College u profesora-básníka Johna Crowa Ransoma. Za války odmítl vstoupit do armády a byl vězněn mezi tzv. „odpůrci z přesvědčení“. (V nedávné době na sebe opět upoutal pozornost odmítnutím oficiálních poct na protest proti válce ve Vietnamu.) Působil řadu let jako poradce Knihovny Kongresu a přednášel anglickou literaturu na Bostonské universitě a na Kenyon College. Je mimořádným profesorem Harvardské university a žije se svou druhou ženou, spisovatelkou Elizabeth Hardwickovou, a dcerou v New Yorku. Kromě šesti básnických sbírek vydal také překlad Racinovy *Faidry* a knihu osobitých parafrází světové poezie od Homéra po Pasternaka, „Nápodoby“ (*Imitations*). Už svou první sbírkou si v roce 1944 dobyl uznání v podobě Pulitzerovy ceny. Za významný umělecký zvrst v jeho díle však kritika pokládá poslední dvě sbírky, „Životní studie“ (*Life Studies*) a „Za padlé vojáky Unie“ (*For the Union Dead*), z nichž přinášíme ukázky.

MICHAEL McCLURE: Narozen 1932 v Kansasu, dětství prožil v Seattlu a ve Washingtonu. Od čtrnácti let žil znovu v Kansasu, rok studoval v Tucsonu antropologii. V sedmnácti letech se pohyboval mezi posledními fanoušky bebopových skupin. Zúčastnil se hnutí Sanfranciské básnické renesance, v počátcích své tvorby ovlivněn hlavně Blakem, Poundem a Yeatsem. V roce 1957 na sobě zkoušel účinky peyotu a jako první se pokoušel psát pod vlivem této drogy. Cestoval s obchodní lodí na Dálný Východ, po návratu žil v Mexiku, v Arizoně a znovu v San Francisku, kde se natrvalo usídlil s ženou a dítětem. Kromě pěti básnických sbírek napsal také dva nevydané romány a publikoval knihu „Masovědné eseje“ (Meat Science Essays) a divadelní hru.

JAMES MERRILL: Narozen 1926 v New Yorku, studoval na Amherst College, kde potom rovněž přednášel literaturu. Hojně cestoval a dlouhý čas strávil zejména v Řecku a v Itálii. Žije s rodinou ve staré přístavní vesnici Stonington ve státě Connecticut. Vedle pěti básnických sbírek napsal také román „Serail“ (The Seraglio) a divadelní hru „Nesmrtelný manžel“ (The Immortal Husband). Uváděné ukázky jsou ze sbírek „První básně“ (First Poems) a „Země tisíciletého míru“ (The Country of a Thousand Years of Peace).

WILLIAM S. MERWIN: Narozen 1927 v New Yorku, vyrůstal v Pensylvánii v rodině presbyteriánského pastora. Studoval románské jazyky a literaturu na Princetonské universitě, načež strávil několik let ve Francii, Španělsku a Portugalsku, aby pak na delší dobu zakotvil v Anglii, kde se oženil a pracoval jako redaktor třetího programu BBC. Žije s manželkou střídavě v New Yorku a na statku Lot ve Francii.

Kromě čtyř básnických sbírek vydal rovněž v roce 1961 překlad Cida. Uváděné ukázky jsou z jeho posledních sbírek „Zeleně u zvířat“ (Green with Beasts) a „Opilec v peci“ (The Drunk in the Furnace).

HOWARD NEMEROV: Narozen 1920 v New Yorku, vystudoval na Harvardu, za války sloužil v kanadském letectvu. Žije s man-

želkou a s dětmi v Benningtonu ve státě Vermont. Kromě pěti básnických sbírek vydal tři romány, z nichž nejúspěšnější, „Malá domů“ (The Homecoming Game) o sportovních machinacích na amerických universitách, byl úspěšně zdramatizován (hrál se na Broadwayi) a později i zfilmován. Uváděné ukázky jsou ze sbírek „Zrcadla a okna“ (Mirrors and Windows) a „Nové a vybrané básně“ (New and Selected Poems).

LOUIS SIMPSON: Narozen 1923 na Jamajce, kde také studoval na anglických školách; doktorát z filosofie složil na Kolumbijské universitě. Žije se ženou a třemi dětmi v Berkeley, kde přednáší anglickou literaturu. Za první sbírku „Arivisté“ (The Arrivistes) dostal stipendium *Hudson Review*, Guggenheimovo stipendium a Prix de Rome. Jeho poslední sbírka „Na konci otevřené cesty“ (At the End of the Open Road), z níž je většina našich ukázek, byla v roce 1964 vyznamenána Pulitzerovou cenou.

WILLIAM DEWITT SNODGRASS: Narozen 1926 ve Wilkinsburgu ve státě Pensylvánie, studoval na Geneva College, za války sloužil u námořnictva. Po návratu do civilu studoval na Iowské universitě, přednášel v Cornellu a Rochesteru. Žije s druhou ženou a dvěma dětmi v Detroitu, kde učí na Wayne State University. Uváděné ukázky jsou z jeho dosud jedině sbírky „Jehla v srdci“ (Heart's Needle), která v roce 1960 získala Pulitzerovu cenu. Kritika ve sbírce nejvíce oceňuje rozsáhlou titulní báseň o deseti zpěvech, vyjadřující pocity rozvedeného otce k odloučené dceři.

GARY SNYDER: Narozen 1930 v San Francisku, dětství prožil na statku severně od Seattlu. Na stipendium vystudoval Reed College, kde se zabýval hlavně mytologií, později studoval semestr lingvistiky na Indiana University, pracoval jako lesní dělník, věnoval se studiu staré čínské literatury a filosofie na universitě v Berkeley, v roce 1956 odjel do Japonska, aby blíže poznal zenbuddhismus. Na palubě tankové lodi navštívil Středozemní moře a Tichomořské ostrovy, později strávil několik let v zenbuddhistickém klášteře v Kjótu.

PHILIP WHALEN: Narozen 1923 v Portlandu ve státě Oregon.

Básnické sbírky:

- ASHBERRY, John: Turandot and Other Poems (Tibor de Nagy 1953), Some Trees (Yale University Press 1956), The Poems (Tibor de Nagy Press 1960), The Tennis Court Oath (Wesleyan University Press 1962).
- CORSO, Gregory: The Vestal Lady on Brattle and Other Poems (Richard Brukenfeld 1955), Gasoline (City Lights Books 1958), The Happy Birthday of Death (New Directions 1960), Selected Poems (Eyre and Spottiswoode, London 1962), Long Live Man (New Directions 1962), There Is Still Time to Run Back Through Life and Expiate All That's Been Sadly Done (New Directions 1965)
- CREELEY, Robert: Le Fou (Golden Mountain Press 1952), The Immoral Proposition (Jargon Books 1953), The Kind of Act of (Divers, Mallorca 1953), All That Is Lovely In Men (Jargon Books 1955), The Whip (Migrant Press, Worcester, England 1957), A Form of Women (Corinth Books 1959), For Love, Poems 1950—1960 (Charles Scribner's Sons 1962)
- DUGAN, Alan: Poems (Yale University Press 1961)
- DUNCAN, Robert: Heavenly City, Earthly City (Bern Porter 1947), Poems 1948—49 (Berkeley Miscellany Editions 1949), Medieval Scenes (Centaur 1950), Caesar's Gate (Divers, Mallorca 1955), Letters: Poems 1953—56 (Jargon Books 1958), Selected Poems (City Lights Books 1959), The Opening of the Field (Grove Press 1960), Roots and Branches (Charles Scribner's Sons 1964)
- FELDMAN, Irving: Works and Days (Little, Brown 1961), The Pripet Marshes and Other Poems (Viking Press 1965)
- FERLINGHETTI, Lawrence: Pictures of the Gone World (City Lights Books 1955), A Coney Island of the Mind (New Directions 1958), Starting from San Francisco (New Directions 1962)
- GINSBERG, Allen: Howl and Other Poems (City Lights Books 1956), Kaddish and Other Poems (City Lights Books 1961), Empty

V letech 1943—1946 sloužil v americkém letectvu. Po více studoval jazyky a literaturu na Reed College, kde v roce 1951 promoval. Mezi mladými básníky je pokládán za nejlepšího znalce klasické řecké, římské, japonské a čínské literatury. Většina jeho poezie je dosud v rukopisech. Žije spartánsky v dřevěném domku daleko od centra San Franciska, zařízeném nábytkem vyrobeným ze starých beden, kde je klavír jediným přepychem. Společně s básníky Beat Generation se zúčastnil veřejných čtení poezie v San Francisku a jinde.

RICHARD WILBUR: Narozen 1921 v New Yorku, vyrůstal na statku v New Jersey. Vystudoval na Amherst College, za války sloužil v americké pěchotě u Anzia a v severní Francii. Po válce přednášel americkou literaturu na Harvardské, Wellesleyho a Wesleyanské univerzitě, kde je nyní řádným profesorem literatury. Žil rovněž řadu let ve Francii, Itálii, Novém Mexiku a Texasu a nyní žije s manželkou a čtyřmi dětmi v Portlandu ve státě Connecticut. Kromě vlastní poezie se věnuje také překladům francouzské a španělské poezie; Molièrův Misanthrop se hrál v jeho překladu na divadlech mimo Broadway.

Wilbur zatím vydal pět básnických sbírek, z nichž zejména čtvrtá, „Věci tohoto světa“ (Things of This World) skládila v roce 1957 nejvyšší americké pocty: Pulitzerovu cenu, Národní knižní cenu a Lamontovu cenu za poezii. Uváděné ukázky jsou většinou z ní a z poslední sbírky „Rada prorokovi“ (Advice to a Prophet).

Orfeus	54
Na domnělou nemravnost orchidejí	55
Robert Duncan /přeložil Stanislav Mareš/	
Píseň strážce na hranicích	56
Potrava pro požár, potrava pro myšlenku	59
Zákon	61
Irving Feldman /přeložil Jan Zábřana/	
Báseň v pětaticeti	66
Scéna z letního rána	68
V čase pohrom	69
Poslové	70
Pripetské bažiny	71
Lawrence Ferlinghetti /přeložil Jan Zábřana/	
A Arabové	75
Ano	77
Co já vím	78
A ona, jak mladý rok	79
Londýn	80
Nebe	82
Picassovi akrobati	83
Muž, který odjel	84
Allen Ginsberg /přeložil Jan Zábřana/	
Osvícení u Satherovy brány	86
Tetě Růženě	92
Milostná báseň na téma z Whitmana	94
Netypický případ	95
Jablko noci	96
Příběh Gregoryho Corsa	97
Dva chlapečtí do pohádkové restaurace	98

Předmluva	9
John Ashbery /přeložil Stanislav Mareš/	
Obrázek malého J. A. v záhonu květin	19
Jak dlouho ještě budu schopen	22
Gregory Corso /přeložil Jan Zábřana/	
V márnici	26
Ztroskotání Nordlingu	28
Přítel	29
Smrt přichází v pubertě	30
Těm, co spáchají sebevraždu	31
Myšlenka	32
Evropské myšlenky — 1959	33
V předvečer dvaatřicátých narozenin	35
Robert Creeley /přeložil Stanislav Mareš/	
Píseň	37
Všecko, co je na mužích krásného	39
Hrdinové	40
Dviřka	41
Ten vrch	45
Nápěv: „Láska ženy“	46
Alan Dugan /přeložil Stanislav Mareš/	
Na východní vítr z válek	47
Šestnáct veršů o pochodování	49
Milostná: já a ty	50
Smuteční proslov za myši	51
Jak jsme se dověděli to jméno	53

Donald Hall /přeložil Stanislav Mareš/

Sníh 99
Pohřeb 102
Dopis anglickému básníkovi 103
Autoportrét, jako medvěd 106

LeRoi Jones /přeložil Jan Zábřana/

Přitrosi & babičky! 107
Teorie umění 110
Poznámky k projevu 111
Dopis E. Franklinu Frazierovi 113
Mise en scène: Newark 1947 115
„X“ 116

X. J. Kennedy /přeložil Stanislav Mareš/

První zpověď 118
V jednom věhlasném lokále 120
Ars poetica 122
Vyhlasit válku nebesům 123
Samovazba 124
Akt: Žena kráčející dolů po schodech 125

Galway Kinnel /přeložil Stanislav Mareš/

Za Hnědou řekou 126
Šeříky 128
Velikonoce 129
Ztracené generaci 131
Pánu našemu 132

Denise Levertovová /přeložil Stanislav Mareš/

Až za konec 134
Manželka 136
Píseň pro temný hlas 137
Jakubův žebřík 138

Pokrytecké ženy 139

Jiné jaro 140

John Logan /přeložil Stanislav Mareš/

Monology syna Saulova 141

Robert Lowell /přeložil Stanislav Mareš/

Návrat 148
Střední věk 150
Florence 151
Okno a zub 153
Píjčák 155
Kaz 157

Michael McClure /přeložil Jan Zábřana/

Óda pro něžný hlas 159
Verše z peyotové deprese 161
Květy politiky, I 163
Květy politiky, II 165
Amorův úsměv 167

James Merrill /přeložil Stanislav Mareš/

Hroznová kůra 168
Casoměr 170
Milenci 171
Po návratu z Řecka 173
Věnování 175

William S. Merwin /přeložil Stanislav Mareš/

Odysseus 176
Námorník na souši 178
Marmotratný syn 179

Howard Nemerov /přeložil Jan Zábřana/

Změna dislokace 184
Historie literárního hnutí 186
Zvláštní metamorfóza 187
Prosperita 189
Myší fašírka 191

Louis Simpson /přeložil Jan Zábřana/

Zdi v pohybu 193
Povídka o slepičí polévce 198
Existuje 200
Letní ráno 202
Myšlenky u Pacifiku — dopis Waltu Whitmanovi 203

William D. Snodgrass /přeložil Jan Zábřana/

Operace 204
Píseň 206
Univerzitní město na kopci 207
Dubnová inventura 209
Ty stromy stojí 212

Gary Snyder /přeložil Jan Zábřana/

Chvála nemocných žen 213
Vršení kamenných základů 216
Vzdálené přítelkyni 217
Seno pro koně 219
Veřejné lázně 220

Philip Whalen /přeložil Jan Zábřana/

Udáni: Aneb opět vypuzen z církve 222
Věnováno C. 225
Záběr I, 4: II : 58 227
Zápis z 20 : VII : 58 229
Literární umění 231

Richard Wilbur /přeložil Stanislav Mareš/

Láska nás povolá k věcem tohoto světa 232
Jak jsem se prokopával do Číny 234
Zvěř 235
Neodpočívající v pokoji 237 132
Letní ráno 239
Rada prorokovi 240 129

Poznámky o autorech

Bibliografie 243
Acknowledgements 251
255

Noví
američtí
básníci

Obeznamení
s noci

Z ANGLICKÝCH ORIGINALŮ USPOŘÁDALI, PŘELOŽILI, PŘEDMLUVOU A POZNÁMKAMI O AUTORECH OPATŘILI STANISLAV MAREŠ A JAN ZÁBRANA. OBÁLKU S KRESBOU BEN SHAHNA, VAZBU A TYPOGRAFICKOU ÚPRÁVU NAVRHL JOSEF TÝFA. PRO ČLENY KLUBU PŘÁTEL POEZIE VYDALO NAKLADATELSTVÍ ČESKOSLOVENSKÝ SPISOVATEL V PRAZE ROKU 1967 JAKO SVOU 2708. PUBLIKACI. ODPOVĚDNÁ REDAKTORKA EVA RUXOVÁ. TECHNICKÝ REDAKTOR JOSEF VOLRÁB. VYDÁNÍ PRVNÍ. STRAN 264. VYTISKL TISK. N. P., BRNO, ZÁVOD 2. NÁKLAD 17 000 VÝT. 13/44. AA 8,24, VA 9,03. 602/22/855. D-02*70037.

22-060-67

Brož. Kčs 11,70, váz. Kčs 15,—

KLUB PŘÁTEL POEZIE
VÝBĚROVÁ ŘADA
SVAZEK 46